

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เนื่องจากครูและวิศวกรต่างก็มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะครูจะเป็นผู้พัฒนากำลังคน ส่วนวิศวกรจะเป็นผู้พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งต่างฝ่ายก็จะก่อให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจและช่วยให้สังคมมีเสถียรภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพกันต่าง ๆ ของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา และนิสิตวิศวกรรมศาสตร์ จะทำให้ทราบข้อเท็จจริงในบุคลิกภาพ เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาประเทศ ถ้าบุคคลทั้ง 2 อาชีพนี้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพของตนแล้ว ก็จะทำให้การพัฒนาประเทศเจริญควบคู่กันไปทั้งทางด้านจิตใจ และทางด้านวัตถุ

ความมุ่งหมายเฉพาะ

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในแต่ละด้านระหว่างกลุ่มนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนิสิตวิศวฯ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มนิสิตวิศวฯ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนิสิต วศ. และกลุ่มนิสิตวิศวฯ
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเกรงใจระหว่างกลุ่มนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนิสิตวิศวฯ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มนิสิตวิศวฯ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนิสิต วศ. และกลุ่มนิสิตวิศวฯ

3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับบุคลิกภาพ
5 ด้านในกลุ่มนิสิต วศ. และกลุ่มนิสิตวิศวะ
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับบุคลิกภาพ 4 ด้าน
และความเกรงใจในกลุ่มนิสิต วศ. และกลุ่มนิสิตวิศวะ
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพ 4 ด้าน
ในแต่ละด้านในกลุ่มนิสิต วศ. และกลุ่มนิสิตวิศวะ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือนิสิต วศ. จำนวน 60 คน เป็นชาย
ทั้งหมด เป็นนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 30 คน และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนต่ำ 30 คน และนิสิตวิศวะจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 60 คน
เป็นชายทั้งหมด เป็นนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 30 คน และนิสิตวิศวะ
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 30 คน

เกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. นิสิต วศ. ได้เลือกเป็น 2 กลุ่ม โดยถือผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเป็นเกณฑ์
ดังนี้
  - ก. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เลือกจากนิสิต วศ. ทั้ง
4 แห่ง ที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงสุด และรองลงมาไม่ต่ำกว่า 2.50 จำนวน
30 คน
  - ข. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เลือกจากนิสิต วศ. ทั้ง
4 แห่ง ที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำสุดและสูงขึ้นมา แต่ไม่เกิน 2.50 จำนวน
30 คน

2. นิสิตวิศวะ ได้เลือกเป็น 2 กลุ่ม โดยถือผลสัมฤทธิ์ในการเรียน เป็นเกณฑ์ ดังนี้

ก. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เลือกจากนิสิตคณะวิศวกรรม-ศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้คะแนนภาคเรียนที่ 1 ในปีที่ 4 สูงสุด และ รองลงมา 30 คน

ข. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เลือกจากนิสิตคณะวิศวกรรม-ศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้คะแนนภาคเรียนที่ 1 ในปีที่ 4 ต่ำสุด และ สูงขึ้นมา จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

1. แบบสอบถามองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 ด้าน พอร์ม B ของ ศาสตราจารย์ Raymond B. Cattell ที่ทำขึ้นสำหรับผู้ใหญ่ ซึ่งอาจารย์ ดร.วิรุทธ และอาจารย์ ดร.นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ผู้เขียนและคณะได้เรียบเรียง ขึ้นเป็นภาษาไทย คำถามทั้งหมดมี 188 ข้อ

2. แบบสอบถามความเกรงใจของ อาจารย์ ดร.วิรุทธ วิเชียรโชติ มีคำถามทั้งหมด 91 ข้อ แบ่งออกเป็น 11 บทบาท

วิธีดำเนินงาน

1. การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง

1.1 แบ่งนิสิต วศ. ออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ด้วยวิธีการดังนี้

ก. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ให้นำเกรดเฉลี่ยสะสมของนิสิต วศ. ทั้ง 4 แห่ง มาสำรวจ และคัดเลือกนิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม สูงสุดและรองลงมา แต่ไม่ต่ำกว่า 2.50 เป็นจำนวน 30 คน

ข. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ได้นำเกรคเฉลี่ย
 คะแนนของนิสิต วศ. ทั้ง 4 แห่ง มาสำรวจ และคัดเลือกนิสิตที่มีเกรคเฉลี่ยคะแนน
 ต่ำสุดและสูงขึ้นมา แต่ไม่เกิน 2.50 เป็นจำนวน 30 คน

1.2 แบ่งนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 เป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
 การเรียนต่ำ ด้วยวิธีการดังนี้

ก. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ได้นำคะแนนสอบ
 ภาคแรกในปีที่ 4 ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์มาสำรวจ และคัดเลือกนิสิตที่
 ได้คะแนนสูงสุดและรองลงมาจำนวน 30 คน

ข. กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ได้นำคะแนนสอบ
 ภาคแรกในปีที่ 4 ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์มาสำรวจ และคัดเลือกนิสิตที่ได้
 คะแนนต่ำสุดและสูงขึ้นมา จำนวน 30 คน

2. การทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

1. นำแบบสอบถามองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 คำน พอร์ม B
 และแบบทดสอบความเกรงใจไปทดสอบกับนิสิต วศ. ตามที่แบ่งไว้ว่าเป็นนิสิตที่มี
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยนำไปมอบ
 ให้ช่วยตนเอง เป็นจำนวน 60 คน

2. นำแบบสอบถามองค์ประกอบบุคลิกภาพ 16 คำน พอร์ม
 และแบบทดสอบความเกรงใจไปทดสอบนิสิตวิศวะตามที่แบ่งไว้ว่าเป็นนิสิตวิศวะที่มี
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยนำไป
 มอบให้ช่วยตนเอง เป็นจำนวน 60 คน

3. นำแบบสอบถามบุคลิกภาพ 16 คำน และแบบทดสอบความ
 เกรงใจกลับมาตรวจให้คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามบุคลิกภาพ 16 คำน และความเกรงใจมาวิเคราะห์ และคำนวณเปรียบเทียบกันดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 คำน ในแต่ละค่าน ระหว่างกลุ่มนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนิสิต วศ. และกลุ่มนิสิตวิศวะ โดยใช้ $t - test$
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของความเกรงใจระหว่างกลุ่มนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนิสิต วศ. และกลุ่มนิสิตวิศวะ โดยใช้ $t - test$
3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับบุคลิกภาพ 5 คำน ในกลุ่มนิสิต วศ. และกลุ่มนิสิตวิศวะ
4. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับบุคลิกภาพ 4 คำน ในกลุ่มนิสิต วศ. และกลุ่มนิสิตวิศวะ
5. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพ 4 คำน ในแต่ละค่าน ในกลุ่มนิสิต วศ. และกลุ่มนิสิตวิศวะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 คำน ในแต่ละค่านระหว่างกลุ่มนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มนิสิต วศ. และกลุ่มนิสิตวิศวะ

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในแต่ละท่านของ
นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
พบว่า

1.1 ด้านความวิตกกังวล นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
และนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติทุกองค์ประกอบ

1.2 ด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูงและนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในด้านสำรวจ (A-) องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 การใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ - ขึ้นตัวอยู่เสมอ นิสิต วศ.
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในด้านสำรวจ (A-) องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4 ความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น นิสิต วศ.
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพ
ด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกองค์ประกอบ

1.5 สถิติปัญญา นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีสถิติปัญญา
สูงกว่านิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน ของนิสิตวิศวะที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.1 ด้านความวิตกกังวล นิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01
ในองค์ประกอบ L องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ค่านการเก็บตัว - การแสดงตัว นิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพค่านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกองค์ประกอบ

2.3 การใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ - ตื่นตัวอยู่เสมอ นิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพค่านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกองค์ประกอบ

2.4 ความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น นิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีบุคลิกภาพค่านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกองค์ประกอบ

2.5 สติปัญญา นิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีสติปัญญาสูงกว่านิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ค่าน ของนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พบว่า

3.1 ค่านความวิตกกังวล นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในองค์ประกอบ L, H, C องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ค่านการเก็บตัว - การแสดงตัว นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในองค์ประกอบ H, F องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 การใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ - ตื่นตัวอยู่เสมอ นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในองค์ประกอบ C, F และที่ .01 ในองค์ประกอบ I องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 ความคล้ายตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ในองค์ประกอบ G องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 สถิติปัญหา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน ของนิสิต วศ.
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ พบว่า

4.1 ด้านความวิตกกังวล นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
ในองค์ประกอบ H องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 การเก็บตัว - การแสดงตัว นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การ เรียนต่ำ และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ .05 ในองค์ประกอบ F, H องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ

4.3 การใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ - คั่นตัวอยู่เสมอ นิสิต วศ.
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ในองค์ประกอบ F, I องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4 ความคล้ายตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น นิสิต วศ.
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ในองค์ประกอบ G องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.5 สถิติปัญหา นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ
นิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน ของนิสิต วศ.

และนิสิตวิศวะ

5.1 ด้านความวิตกกังวล นิสิต วศ. และนิสิตวิศวะแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ในองค์ประกอบ H องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 การเก็บตัว - การแสดงตัว นิสิต วศ. และนิสิตวิศวะ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ในองค์ประกอบ F, H

5.3 การใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ - ขึ้นตัวอยู่เสมอ นิสิต วศ.
และนิสิตวิศวะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ในองค์ประกอบ I, F
องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.4 ความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น นิสิต วศ.
และนิสิตวิศวะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ในองค์ประกอบ G
องค์ประกอบอื่นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.5 สติปัญญา นิสิต วศ. และนิสิตวิศวะ ไม่แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ

6. ความเกรงใจ นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นิสิต วศ.
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นิสิตวิศวะ
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นิสิต วศ. และนิสิตวิศวะ มีความเกรงใจไม่แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับบุคลิกภาพ 5 ด้าน
ในกลุ่มนิสิต วศ. และนิสิตวิศวะ พบว่า

ความเกรงใจไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทุกด้านของความวิตกกังวล
การเก็บตัว - การแสดงตัว การใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ - ขึ้นตัวอยู่เสมอ
ความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น สติปัญญา

หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา กับบุคลิกภาพ 4 ด้าน ของกลุ่ม

นิสิต วศ. และนิสิตวิศวกรรม พบว่า

ในกลุ่มนิสิต วศ. ผู้ที่มีสติปัญญาสูง (B+) จะควบคุมตนเองได้ (Q_3+) ส่วนผู้ที่มีสติปัญญาต่ำ (B-) จะไม่มีวินัยในตนเอง

องค์ประกอบอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับสติปัญญา

ในกลุ่มนิสิตวิศวกรรม สติปัญญาไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทุกด้าน

หาค่าสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพ 4 ด้าน ในแต่ละด้านในกลุ่มนิสิต วศ.

และกลุ่มนิสิตวิศวกรรม

1. หาค่าสหสัมพันธ์ภายในของความวิตกกังวลของกลุ่มนิสิต วศ. พบว่า

นิสิต วศ. ที่ระแวง (L+) จะหวาดกลัว ($O+$) เคร่งเครียด (Q_4+) อารมณ์อ่อนไหว (C-) ซื่อาย (H-) ไม่มีวินัยในตนเอง (Q_3-)

นิสิต วศ. ที่ใจกว้าง (L-) จะประสาทมั่นคง ($O-$) อ่อนคลาย (Q_4-) อารมณ์มั่นคง (C+) กล้าสังคม (H+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3-)

นิสิต วศ. ที่หวาดกลัว ($O+$) จะเคร่งเครียด (Q_4+) อารมณ์อ่อนไหว (C-) ซื่อาย (H-) ไม่มีวินัยในตนเอง (Q_3-) นิสิต วศ. ที่ประสาทมั่นคง ($O-$) จะอ่อนคลาย (Q_4-) อารมณ์มั่นคง (C+) กล้าสังคม (H+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3+)

นิสิต วศ. ที่เคร่งเครียด (Q_4-) จะอารมณ์อ่อนไหว (C-) ซื่อาย (H-) ไม่มีวินัยในตนเอง (Q_3-) นิสิต วศ. ที่อ่อนคลาย จะอารมณ์มั่นคง (C+) กล้าสังคม (H+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3+)

นิสิต วศ. ที่อารมณ์มั่นคง (C+) จะกล้าสังคม (H+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3+) นิสิต วศ. ที่อารมณ์อ่อนไหว (C-) จะซื่อาย (H-) ไม่มีวินัยในตนเอง (Q_3-)

นีสิต วศ. ที่กล้าสังคม (H+) จะควบคุมตนเองได้ (Q_3+)
 ส่วนนีสิต วศ. ที่ขี้อาย (H-) จะไม่มีวินัยในตนเอง (Q_3-)

2. หาค่าสหสัมพันธ์ภายในของความวิตกกังวลของนีสิตวิศวะ พบว่า

นีสิตวิศวะที่ระแวง (L+) จะหวาดกลัว (O+) เคร่งเครียด (Q_4+) อารมณ์อ่อนไหว (C-) ขี้อาย (H-) ไม่มีวินัยในตนเอง (Q_3-)
 ส่วนนีสิตวิศวะที่ไว้วางใจจะประสาทหมั่นคง (O-) อ่อนคลาย (Q_4-) อารมณ์
 มั่นคง (C+) กล้าสังคม (H+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3+)

นีสิตวิศวะที่หวาดกลัว (O+) จะเคร่งเครียด (Q_4+) อารมณ์
 อ่อนไหว (C-) ขี้อาย (H-) ไม่มีวินัยในตนเอง (Q_3-) ส่วนนีสิตวิศวะ
 ที่ประสาทหมั่นคง (O-) จะอ่อนคลาย (Q_4-) อารมณ์มั่นคง (C+) กล้าสังคม
 (H+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3+)

นีสิตวิศวะที่เคร่งเครียด (Q_4+) จะอารมณ์อ่อนไหว (C-)
 ไม่มีวินัยในตนเอง (Q_3-) ส่วนนีสิตวิศวะที่อ่อนคลาย (Q_4-) จะอารมณ์มั่นคง
 (C+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3+)

นีสิตวิศวะที่อารมณ์มั่นคง (C+) จะกล้าสังคม (H+) ควบคุม
 ตนเองได้ (Q_3+) ส่วนนีสิตวิศวะที่อารมณ์อ่อนไหว (C-) จะขี้อาย (H-)
 ไม่มีวินัยในตนเอง (Q_3-)

3. หาค่าสหสัมพันธ์ภายในของการเก็บตัว - การแสดงตัว ของนีสิต วศ.
 พบว่า

นีสิต วศ. ที่เป็นอิสระแก่ตน (E+) จะกล้าสังคม (H+) อาศัย
 ตนเอง (Q_2+) ส่วนนีสิต วศ. ที่ถ่อมตน (E-) จะขี้อาย (H-) อาศัยกลุ่ม
 (Q_2-)

4. หาค่าสหสัมพันธ์ภายในของการเก็บตัว - การแสดงตัว ของนีสิตวิศวะ
 พบว่า

นีสิตวิศวะที่ชอบออกสังคม (A+) จะทำตามสบาย (F+)

กล้าสังคม (H+) ส่วนนิสิตวิศวะที่สำรวจ (A-) จะถ่วงระมัดระวัง (F-)
 ซื่อาย (H-)

นิสิตวิศวะที่เป็นอิสระแถม (E+) จะทำตามสบาย (F+)

กล้าสังคม (H+) ส่วนนิสิตวิศวะถ่อมตน (E-) จะถ่วงระมัดระวัง (F-)
 ซื่อาย (H-)

นิสิตวิศวะที่ทำตามสบาย (F+) จะกล้าสังคม (H+) ส่วนนิสิต
 วิศวะที่ถ่วงระมัดระวังจะซื่อาย (H-)

5. หาค่าสหสัมพันธ์ภายในของการใช้อารมณแบบจิตใจอ่อนแอ - ต้นตัว

อยู่เสมอของนิสิต วศ. พบว่า

นิสิต วศ. ที่อารมณมั่นคง (C+) จะเป็นอิสระแถม (E+)

ส่วนนิสิต วศ. ที่อารมณอ่อนไหว (C-) จะถ่อมตน (E-)

นิสิต วศ. ที่ทำตามสบาย (F+) จะเพ้อฝัน (M+) ส่วนนิสิต วศ.

ที่ถ่วงระมัดระวัง (F-) จะทำตามเป็นจริง (M-)

6. หาค่าสหสัมพันธ์ภายในของการใช้อารมณแบบจิตใจอ่อนแอ - ต้นตัว

อยู่เสมอของนิสิตวิศวะ พบว่า

นิสิตวิศวะที่เป็นอิสระแถม (E+) จะทำตามสบาย (F+)

ส่วนนิสิตวิศวะที่ถ่อมตน (E-) จะถ่วงระมัดระวัง (F-)

นิสิตวิศวะที่ทำตามสบาย (F+) จะชอบออกสังคม (A+) ส่วน

นิสิตวิศวะที่ถ่วงระมัดระวัง จะสำรวจ (A-)

7. หาค่าสหสัมพันธ์ภายในของความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจาก

ผู้อื่นของนิสิต วศ. พบว่า

นิสิต วศ. ที่เป็นอิสระแถม (E+) จะอาศัยตนเอง (Q_2+)

ส่วนนิสิต วศ. ที่ถ่อมตน (E-) จะอาศัยกลุ่ม (Q_2-)

8. หาค่าสหสัมพันธ์ภายในของความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่นของนิสิตวิศวะ พบว่า

ในกลุ่มนิสิตวิศวะไม่มีความสัมพันธ์กันในองค์ประกอบทุกด้านของความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น

การอภิปรายผล

1. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในแต่ละด้านของนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

1.1 ความวิตกกังวล ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า ความวิตกกังวลของนิสิตทั้ง 2 กลุ่มนี้ไม่แตกต่างกัน ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการวิจัยของ สุวิทย์ สังโยคะ ซึ่งวิจัยบุคลิกภาพของนักเรียนฝึกหัดครู และสอดคล้องกับการวิจัยของ แสกลีย์ ซึ่งวิจัยบุคลิกภาพของนักเรียนฝึกหัดครู ในด้านความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน

1.2 การเก็บตัว - การแสดงตัว ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีบุคลิกภาพแสดงตัว ส่วนกลุ่มต่ำเก็บตัว ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในองค์ประกอบขอบออกสังคม - สारรวม (A) คือกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงก่อนไปทางแสดงตัว คือ ขอบออกสังคม (A+) มากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ตรงกับผลการวิจัยของ สุวิทย์ สังโยคะ ที่พบว่านักเรียนฝึกหัดครูกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนชอบแสดงออก สนุกสนานร่าเริง เข้ากับคนทั่วไปได้ดี ส่วนผู้ที่มีผลการเรียนต่ำ จะเก็บตัว ไม่ชอบคบหาสมาคมกับผู้อื่น และไรแอนส์ พบว่ากลุ่มครูที่มีผลการเรียนสูงจะแสดงความเป็นมิตรมากกว่ากลุ่มต่ำ

1.3 การใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ - ตื่นตัวอยู่เสมอ ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตื่นตัวอยู่เสมอ ส่วนกลุ่ม

ทำจะใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในองค์ประกอบขอบ
ออกสังคม - ส้ารวม (A) คือกลุ่มสูงจะค่อนข้างชอบออกสังคม (A+)
มากกว่า ซึ่งเป็นลักษณะที่ค้นตัวอยู่เสมอ สอดคล้องกับการวิจัยของแอสเคเลย์

1.4 ความเป็นอิสระจากผู้อื่น - กล้อยตามผู้อื่น ตั้งสมมุติฐาน
ในการวิจัยว่า นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นอิสระจากผู้อื่น ส่วน
กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะคล้อยตามผู้อื่น การวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐาน
ที่ตั้งไว้ ในองค์ประกอบขอบออกสังคม - ส้ารวม (A) คือกลุ่มสูงจะค่อนข้าง
ชอบออกสังคม (A+) ซึ่งเป็นลักษณะของการเป็นอิสระจากผู้อื่น สุวิทย์ สังโยคะ
ได้ผลเช่นเดียวกันว่า กลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำจะไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มี
ความคิดริเริ่ม ซึ่งตรงกันข้ามกับกลุ่มที่มีผลการเรียนสูง ที่ชอบแสดงความคิดริเริ่ม
แสดงความเป็นผู้นำ

เมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของ พรพิมล เพ็งศรีทอง (2515)
ซึ่งพบว่า กลุ่มครูที่ได้รับการประเมินว่าประสบความสำเร็จ ในองค์ประกอบ A
จะค่อนข้างทางส้ารวม (A-) และกลุ่มครูที่ได้รับการประเมินว่าไม่ประสบความสำเร็จ
จะค่อนข้างชอบออกสังคม (A+) ซึ่งต่างกับผลการวิจัยนี้ที่พบว่า
กลุ่มนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะชอบออกสังคม (A+) กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนต่ำจะส้ารวม (A-) ทำให้เป็นข้อคิดที่ว่าเราไม่ทราบว่ากลุ่มนิสิตที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนี้ เมื่อออกไปทำงานจะได้รับการประเมินให้เป็นผู้ประสบ
ความสำเร็จในการสอนหรือไม่ ซึ่งถ้ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับการ
ประเมินให้เป็นผู้ประสบความสำเร็จในภายหลัง ก็แสดงถึงความเปลี่ยนแปลงทาง
สังคมว่ามีผลต่อบุคลิกภาพ จากสถานการณ์ในปัจจุบันคาดว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
การ เรียนสูงนี้ เมื่อออกไปทำงานจะรู้สึกท้อแท้เพราะสังคมภายนอก เช่น ใน
โรงเรียน ยังต้องการคนส้ารวมมาเป็นครู แต่ถ้ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
ได้มีความพยายามจนทุกคนยอมรับว่าเขาเป็นผู้ประสบความสำเร็จในโรงเรียน
ก็แสดงว่าบุคลิกภาพเปลี่ยนไปทางด้านประชาธิปไตยได้ ทั้งนี้เพราะในประเทศที่

เจริญแล้ว เช่น อเมริกา ไชโลแมน (พรพิมล เฟงศรีทอง, 2515) พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จ จะชอบออกสังคม (A+) ส่วนในประเทศที่ค่อยพัฒนา เช่น ครูในแอฟริกา รัชเชลล์ (พรพิมล เฟงศรีทอง, 2515) พบว่าครูที่ประสบความสำเร็จจะค่อนข้างก้าวร้าว (A-) ดังนั้นแนวโน้มทางด้านบุคลิกภาพ ค่านิยมของครูไทยในอนาคตอาจจะเปลี่ยนไป เช่นครูอเมริกันก็ไม่ได้

1.5 สถิติปัญหา ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีสถิติปัญหาสูงกว่ากลุ่มต่ำ ผลการวิจัยปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในแต่ละด้านของนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

2.1 ด้านความวิตกกังวล ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า ความวิตกกังวลของนิสิต 2 กลุ่มนี้ไม่แตกต่างกัน ผลปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความวิตกกังวลสูงกว่า นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในองค์ประกอบ ระวัง - ไว้วางใจ (L) คือค่อนข้างจะระวัง (L+) มากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากว่าผู้ที่จะเป็นวิศวกรที่คืบคานจากจะมีความรู้ดีแล้ว จะต้องมีความที่กล้าค้ำอย่างหนึ่ง ซึ่ง ดูชาย ธนวิเสถียร (2514) กล่าวว่า จะต้องมีความอดทนหรือยากเห็น คำถามของวิศวกรมักจะเป็น "ทำไม" "อย่างไร" "ด้วยอะไร" ซึ่งคำถามเหล่านี้จะช่วยให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

2.2 การเก็บตัว - การแสดงตัว ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า นิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีบุคลิกภาพเก็บตัว - แสดงตัว ไม่แตกต่างกัน ซึ่งค้านกับการวิจัยของกรีก ที่พบว่าวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะค่อนข้างไปทางแสดงตัวมากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่าง นิสิตคณะวิศวกรรมของไทยมีกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันอยู่เสมอ จึงทำให้มีบุคลิกภาพค่านิยมไม่แตกต่างกัน

2.3 การใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ - คั่นตัวอยู่เสมอ ได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะคั่นตัวอยู่เสมอ ส่วนกลุ่มต่ำใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ ปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือทั้ง 2 กลุ่ม มีบุคลิกภาพค่านี้นี้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพวิศวกรจะต้องคั่นตัวอยู่เสมอ เพื่อที่จะรับความคิดเห็นใหม่ ๆ ทางด้านเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ในวิชาชีพ จึงทำให้บุคลิกภาพค่านี้นี้ไม่ต่างกัน

2.4 ความเป็นอิสระจากผู้อื่น - ความคล้อยตามผู้อื่น ได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่าวิศวกรที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำมีบุคลิกภาพค่านี้นี้ไม่ต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2.5 สติปัญญา ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีสติปัญญาสูงกว่ากลุ่มต่ำ ผลการวิจัยปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3. เปรียบเทียบบุคลิกภาพ 5 ค่าน ในแต่ละค่านของนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและวิศวกรที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3.1 ค่านความวิตกกังวล ได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนิสิตวิศวกรที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน ผลปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในองค์ประกอบ ระวัง - ใจกว้าง (L) และกล้าสังคม - ขี้อาย (H) ซึ่งคล้ายกับงานวิจัยของ ปาล ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากเหตุผลที่ได้อภิปรายไว้ในข้อ 2.1

3.2 การเก็บตัว - การแสดงตัว ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่า นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แสดงตัว ส่วนวิศวกรที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเก็บตัว ผลปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในองค์ประกอบ ทำตามสบาย - ถัดวันระมัดระวัง (F) กล้าสังคม - ขี้อาย (H) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เก็บบัววิทย์ และชอยท์ นอกจากนี้ลักษณะอาชีพของบุคคลทั้ง 2 กลุ่ม ก็อาจมีผลให้บุคลิกภาพค่านี้นี้แตกต่างกันออกไป คือครูจะต้องเป็นผู้ที่กล้าสังคม

เพราะจะต้องสอนนักเรียน, ติดต่อกับนักเรียน, ผู้ปกครอง และชุมชน

3.3 การใช้อารมณแบบจิตใจอ่อนแอ - ต้นตัวยูเอสมอ ผู้วิจัย
ตั้งสมมุติฐานว่านิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะต้นตัวยูเอสมอ ส่วน
นิสิตวิศวะใช้อารมณแบบจิตใจอ่อนแอ ผลปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานใน
องค์ประกอบทำตามสบาย - ถัดวนระมัดระวัง (F) คือนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูง จะถัดวนระมัดระวัง สอดคล้องกับการวิจัยของกรีก เก็บฮาร์ท
และฮอยท์ ซึ่งพบว่านิสิตวิศวะต้องการความเป็นระเบียบ ซึ่งเป็นลักษณะของการมี
ความถัดวนระมัดระวัง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่างานค่านวิศวกรรมนั้น วิศวกรจะต้อง
ใช้ความสามารถหลายทางด้วยกัน เช่น สติปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ทฤษฎี
ความรู้ทางค่านเทคโนโลยี และประสบการณ์ เป็นต้น คั้งนั้นการทำงานจึงต้อง
ระมัดระวัง ซึ่งเป็นอาการอย่างหนึ่งของลักษณะบุคลิกภาพที่แสดงการใช้อารมณแบบ
จิตใจอ่อนแอ ส่วนงานของนิสิต วศ. ซึ่งทำหน้าที่เป็นครูนั้น ถึงแม้ว่าโดยทางอุคคคติ
จะต้องระมัดระวัง เพราะอาจสอนผิด แต่เมื่อผลของความผิดจะไม่ปรากฏเร็ว จึง
ไม่ระมัดระวังมาก และแสดงลักษณะส่วนหนึ่งของการไม่ใช้อารมณแบบจิตใจอ่อนแอ

3.4 ความเป็นอิสระจากผู้อื่น - คล้อยตามผู้อื่น ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐาน
ว่า นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะคล้อยตามผู้อื่น ส่วนนิสิตวิศวะที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นอิสระจากผู้อื่น ผลการวิจัยปรากฏว่าเป็นไปตาม
สมมุติฐานแต่เพียงในองค์ประกอบ ชื่อตรงต่อหน้าที่ - ไม่ทำตามกฎ (G) คือ
นิสิต วศ. จะชื่อตรงต่อหน้าที่ (G+) ส่วนนิสิตวิศวะไม่ทำตามกฎ (G-)
ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของเก็บฮาร์ท และฮอยท์ และแอสเคย์ ซึ่งแสดงว่านิสิต วศ.
มีส่วนขึ้นกับผู้อื่นมากกว่านิสิตวิศวะ ซึ่งมีส่วนเป็นอิสระจากผู้อื่น

3.5 สติปัญญา ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่า นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูง และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีสติปัญญาไม่
แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

4. เปรียบเทียบบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในแต่ละด้านของนิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

4.1 ความวิตกกังวล ได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่านิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกับผลการวิจัยปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการวิจัยของपाल ที่พบว่านิสิตทั้ง 2 กลุ่มนี้ มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน

4.2 การเก็บตัว - การแสดงตัว ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเก็บตัว ส่วนนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แสดงตัว ผลปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในองค์ประกอบทำตามสบาย - ถัดวนระมัดระวัง (F) กล้าสังคม - ซื่อาย (H) คือนิสิต วศ. แสดงตัวมากกว่านิสิตวิศวะ ซึ่งผลการวิจัยนี้ค้านกับการวิจัยของ สุวิทย์ สังโยคะ ที่พบว่านักเรียนฝึกหัดครูกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำและเก็บตัว ซลาด ไม่ชอบการสนทนา และค้านกับการวิจัยของกรีก ที่พบว่านิสิตวิศวะที่มีผลการเรียนต่ำ จะต้องการคบเพื่อนต่างเพศ ผูกไมตรีกับคนอื่น ซึ่งเป็นลักษณะแสดงตัว ถ้าพิจารณาในองค์ประกอบทำตามสบาย - ถัดวนระมัดระวัง จะเห็นว่านิสิตวิศวะมีลักษณะในทางด้านถัดวนระมัดระวัง (F-) ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของวิศวกรตามที่อธิบายไว้ในข้อ 3.3

4.3 การใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ - คั่นตัวอยู่เสมอ ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่าบุคลิกภาพด้านนี้ไม่แตกต่างกัน ผลที่ได้ไม่สนับสนุนสมมุติฐาน คือนิสิตวิศวะจะถัดวนระมัดระวัง (F-) ส่วนนิสิต วศ. จะทำตามสบาย (F+) ซึ่งแสดงว่านิสิต วศ. มีส่วนคั่นตัวมากกว่านิสิตวิศวะในองค์ประกอบหนึ่ง แต่ในทางตรงกันข้าม นิสิตวิศวะกลับมีจิตใจกล้าแข็ง (I-) ส่วนนิสิต วศ. มีจิตใจอ่อนแอ (I+) ซึ่งแสดงว่าในองค์ประกอบนี้ นิสิต วศ. กลับมีส่วนคั่นตัวน้อยกว่านิสิตวิศวะ จึงสรุปไม่ได้ว่าฝ่ายไหนใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอกว่า

4.4 ความเป็นอิสระจากผู้อื่น - ความคล้อยตามผู้อื่น ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่า นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะคล้อยตามผู้อื่น ส่วนนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะเป็นอิสระจากผู้อื่น ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐานในองค์ประกอบ ข้อตรงต่อหน้าที่ - ไม่ทำตามกฎ (G) คือนิสิต วศ. ข้อตรงต่อหน้าที่ (G+) ส่วนนิสิตวิศวะไม่ทำตามกฎ (G-) ทั้งนี้ก็อาจเนื่องจากอาชีพครูเป็นที่มุ่งหวังของสังคมว่าจะต้องเป็นผู้มีความประพฤติดี ข้อสัจยสุจริต ข้อตรงต่อหน้าที่ เป็นต้น สถาบันฝึกหัดครูจึงปลูกฝังลักษณะคุณธรรมเหล่านี้ให้แก่ นักเรียนฝึกหัดครู

4.5 ค่านสติปัญญา ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า นิสิตทั้ง 2 กลุ่มนี้มีสติปัญญาไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

5. เปรียบเทียบบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในแต่ละด้านของนิสิต วศ. ทั้งหมดและนิสิตวิศวะทั้งหมด

5.1 ด้านความวิตกกังวล ตั้งสมมุติฐานว่าความวิตกกังวลของนิสิตวิศวะและนิสิต วศ. ไม่แตกต่างกัน ผลปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แคทเทลด์ กอกซ์ ซึ่งได้พบว่าวิศวกรจะมีความวิตกกังวลต่ำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮาเวอแลนค์ และเป็นจัม ที่พบว่าครูมีความวิตกกังวลต่ำ และปลา พบว่า ความวิตกกังวลของนิสิตครูและนิสิตวิศวะไม่แตกต่างกัน

5.2 การเก็บตัว - การแสดงตัว ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่า นิสิต วศ. มีบุคลิกภาพแสดงตัว ส่วนนิสิตวิศวะมีบุคลิกภาพเก็บตัว ซึ่งผลสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ 2 องค์ประกอบ คือนิสิต วศ. จะทำตามสบาย (F+) และกล้าสังคมนิสิต (H+) ส่วนนิสิตวิศวะจะถนัดวาระมัดระวัง (F-) และขี้อาย (H-) ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ กูลเบอร์ก และ แมคคอมเบลล์ ที่พบว่า วิศวกรมีปัญหากการปรับตัวบางอย่างและไม่ประสบความสำเร็จในการเข้าสังคม และจากแบบทดสอบ 16 PF ก็สอดคล้องกับการวิจัยของ แคทเทลด์ ที่พบว่า วิศวกรค่อนข้างไปทางล้ารวม (A-) และ ละออ พงษ์พานิช พบว่าวิศวกรต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่นต่ำ

และสอดคล้องกับการวิจัยของ เฮนจ์บ์ ที่พบว่าลักษณะครูที่ก็จะต้องมี การแสดงออก และมีสัมพันธภาพอันดีกับผู้อื่น

5.3 การใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ - คั่นตัวอยู่เสมอ ใ้ทั้ง สมมุติฐานในการวิจัยว่า นิสิต วศ. ใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ ส่วนนิสิตวิศวะ คั่นตัวอยู่เสมอ ผลปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานในองค์ประกอบ จิตใจอ่อนแอ - จิตใจกล้าแข็ง (I) คือนิสิต วศ. จิตใจอ่อนแอ (I-) ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ฮาเวอแลนค์ ที่พบว่า ครูมีจิตใจอ่อนแอ และ กิลลิส พบว่าครูมี สัมพันธภาพแบบขึ้นอยู่กันผู้อื่น

5.4 ความเป็นอิสระจากผู้อื่น - ความคล้อยตามผู้อื่น ใ้ทั้ง สมมุติฐานในการวิจัยว่า นิสิต วศ. คล้อยตามผู้อื่น ส่วนนิสิตวิศวะเป็นอิสระจาก ผู้อื่น ผลเป็นไปตามสมมุติฐานในองค์ประกอบ ข้อตรงต่อหน้าที่ - ไม่ทำตามกฎ (G) คือนิสิต วศ. จะข้อตรงต่อหน้าที่ (G+) ส่วนนิสิตวิศวะไม่ทำตามกฎ (G-) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กอกซ์ ที่พบว่าวิศวกรจะไม่ทำตามกฎ

5.5 ค่านิยมปัญหา ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า นิสิตวิศวะ มีสติปัญญาสูงกว่านิสิต วศ. ผลปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือทั้ง 2 กลุ่มนี้มีสติปัญญาไม่แตกต่างกัน ค่านิยมงานวิจัยของ กอกซ์ ที่พบว่าวิศวกรมี สติปัญญาสูง และค่านิยมงานวิจัยของ กิลลิส ที่พบว่านักศึกษาครุมีความต้องการใช้ สติปัญญาน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าสถาบันฝึกหัดครูได้พยายามปรับปรุงคุณภาพของ ครูโดยเฉพาะทางค่านิยมปัญหาให้สูงขึ้น นอกจากนี้จำนวนผู้สอบคัดเลือกเข้าเรียน ใน วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปีหนึ่ง ๆ มีจำนวนมาก และการสุ่มตัวอย่างได้สุ่ม จากวิทยาลัย 3 แห่ง อาจถูกสุ่มโดยกลุ่มตัวอย่างนิสิต วศ. มีนิสัยแคบ ส่วนกลุ่ม นิสิตวิศวะนั้นคัดเลือกจากผู้มีผลสัมฤทธิ์สูงมาปานกลาง เพราะสุ่มมาเพียงมหาวิทยาลัย เดียว อนึ่งสติปัญญาที่วัดในมุลติกราฟนี้ เป็นสติปัญญาคำนวณความสามารถในการคิดแบบ นามธรรม นิสิต วศ. อาจถูกฝึกในค่านิยมมากกว่านิสิตวิศวะ ซึ่งทำงานเกี่ยวกับวัตถุ มากกว่า

เปรียบเทียบความเกรงใจ

1. ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความเกรงใจสูงกว่า นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการวิจัยปรากฏว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือนิสิตทั้ง 2 กลุ่ม มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน ตรงตามผลการวิจัยของ ฟิลลิปส์ (1965) ที่พบว่าคนไทย มีลักษณะเกรงใจ ไม่ทำสิ่งที่จะทำให้ผู้อื่นกระเทือนและวิบุต วิเชียรโชติ ได้กล่าวว่ลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของคนไทยก็คือมีความเกรงใจ ดังนั้นนิสิตทั้ง 2 กลุ่มนี้ จึงมีลักษณะทางด้านความเกรงใจไม่แตกต่างกัน เพราะเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งของคนไทย

2. ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า นิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความเกรงใจสูงกว่านิสิต วศ. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ปรากฏผลการวิจัยว่าไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจเนื่องมาจากเหตุผลตามที่กล่าวแล้วในข้อ 1.

3. ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า นิสิต วศ. และนิสิตวิศวะที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐาน

4. ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานในการวิจัยว่า นิสิต วศ. และนิสิตวิศวะมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่าเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

การประเมินผลงานวิจัย

1. ด้านความเที่ยงตรงในการวิจัย

1.1 เกี่ยวกับสมมุติฐาน ผู้วิจัยสามารถตรวจสอบได้ทุกสมมุติฐานที่ตั้งขึ้น และส่วนใหญ่ก็เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งขึ้น

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแยกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งแกทเทล (Cattell) กล่าวองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (B) สามารถใช้วัดอุปนิสัยคนต่อ (source traits) ได้ดี ดังนั้นผลการวิจัยที่ได้จึงสามารถที่จะวัดบุคลิกภาพที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างได้ชัดเจน อย่างไรก็ตามถ้าจะมีการวิจัยบุคลิกภาพของนิสิตวิศวะ และนิสิต วศ. อีก ผู้ทำการวิจัยควรคำนึงถึงตัวแปรอื่น ๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม เพื่อจะเปรียบเทียบว่าผลการวิจัยจะแตกต่างกันไปหรือไม่ ทั้งนี้เพราะบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่ซับซ้อนและใช้ระยะเวลายาวนานในการสร้างสม

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ก. แบบสอบถามบุคลิกภาพ 16 ค่าน พอร์ม B ซึ่งได้แปลเรียบเรียงเป็นภาษาไทย คณะผู้วิจัยได้พยายามที่จะคงรูปและรักษาความหมายของประโยคเดิมไว้ให้มากที่สุด แต่การแปลออกเป็นภาษาไทยนั้นบางคำไม่อาจหาคำไทยที่ให้ความรู้สึก (sense) ให้ได้ดีเท่าคำในประโยคเดิม ซึ่งบางครั้งอาจทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไปบ้างเล็กน้อย แต่ถ้าพิจารณาถึงค่าความเชื่อมั่น (reliability) ซึ่งผู้วิจัยนำไปทดสอบก่อนที่จะนำไปทดสอบจริง ๆ แล้ว จะเห็นว่าในองค์ประกอบทุกค่านได้ค่าความเชื่อมั่นสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสามารถวัดบุคลิกภาพได้ตามความต้องการ

ข. แบบทดสอบความเกรงใจ เป็นแบบทดสอบที่ ดร. วีรยุทธ วิเชียรโชติ และคณะได้สร้างขึ้นเพื่อใช้กับคนไทย จึงได้ใช้คำถามที่เหมาะสมกับลักษณะนิสัยของคนไทย และเป็นคำถามสั้น ๆ ที่มักพบในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้ตอบสามารถเข้าใจได้ง่าย เพราะไม่มีปัญหาการใช้อรรถาหรือคำภาษา เช่น แบบทดสอบ 16 PF

1.4 ขบวนการในการทดสอบ ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการทำแบบทดสอบด้วยดี แต่เนื่องจากระยะเวลาที่ผู้วิจัยไปทำการทดสอบนั้นเป็น

นิสิตทั้ง 2 สถาบันใกล้ที่จะสอบได้ และแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ ก็มีจำนวนข้อมาก
คือแบบสอบถาม 16 PF มีจำนวนถึง 188 ข้อ ส่วนแบบทดสอบความเกรงใจ
มี 91 ข้อ ทำให้บางคนไม่อาจทำให้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัย
จึงต้องใช้เวลาในการเก็บรวบรวมเกินจากเวลาที่กำหนดไว้ นอกจากนี้การแจก
แบบสอบถามโดยกลุ่มตัวอย่างรู้ว่าถูกเจาะจงตัว เนื่องจากระบุชื่อของผู้ตอบไว้ใน
แบบสอบถามด้วย ทำให้กลุ่มตัวอย่างบางคนเกิดความลังเล เพราะไม่ต้องการ
ที่จะเปิดเผยตัวเอง อากาการเช่นนี้เกิดกับกลุ่มตัวอย่างนิสิต วศ. ผู้วิจัยได้แก้ไข
โดยอธิบายให้เข้าใจว่า ผลการวิจัยจะออกมาเป็นกลุ่ม มิได้ผลออกมาเป็นราย
บุคคล และจะไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อผู้ใดทั้งสิ้น ซึ่งทำให้แก้ปัญหาที่ลุล่วงไปได้

1.5 ความเที่ยงตรงตามผลการวิจัย (External Validity)

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ได้สุ่มจากนิสิต วศ. และนิสิตวิศวะ
ดังนั้นจึงนำผลการวิจัยนี้ไปอ้างอิงให้ครอบคลุมถึงนิสิต วศ. และนิสิตวิศวะทั่ว ๆ ไป
ไม่ได้

ข้อเสนอแนะ

ในด้านการวิจัย

1. ควรได้มีการศึกษาเรื่องนี้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตหญิงเพิ่มขึ้น โดย
เปรียบเทียบบุคลิกภาพทั้งชายและหญิง เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจนยิ่งขึ้น
เพื่อเป็นแนวทางให้วิทยาลัยวิชาการศึกษา และคณะวิศวกรรมศาสตร์ได้ปรับปรุง
ส่งเสริมบุคลิกภาพของบุคคลใน 2 อาชีพนี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษามุคลิกภาพของนิสิตในสาขาอื่น ๆ เพิ่มขึ้น เพราะวิชาชีพ
ในสาขาอื่น ๆ ก็เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศ
3. ควรปรับปรุงแบบสอบถาม 16 PF โดยเฉพาะทางด้านภาษาให้
เหมาะสมกับคนไทยและใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายกว่านี้

4. ควรได้มีการศึกษาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้านอีก เพราะปรากฏว่าผลในการวิจัยครั้งนี้ ความเกรงใจไม่มีสหสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านหนึ่งด้านใดเลย ซึ่งต่างกับผลการวิจัยของ ประสิทธิ์ บัวคลี่ (2513) ที่พบว่า ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวล หรือผลการวิจัยของ พรพิมล เฟิงศรีทอง (2514) ซึ่งใช้แบบทดสอบ 16 PF เช่นเดียวกับผู้วิจัย ปรากฏว่าความเกรงใจมีสหสัมพันธ์กับความวิตกกังวล การเก็บตัว - การแสดงตัว การใช้อารมณ์แบบจิตใจอ่อนแอ - คั่นตัวอยู่เสมอ และความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น

5. ควรมีการหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบ 16 PF อีก ทั้งนี้เพราะปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของ พรพิมล เฟิงศรีทอง กับค่าความเชื่อมั่นของผู้วิจัยของผู้วิจัยเอง แตกต่างกันอย่างมาก ดังนั้นผู้ที่จะนำแบบทดสอบ 16 PF ไปใช้จึงควรที่จะหาค่าอีกครั้ง เพื่อจะได้ผลการวิจัยที่ถูกต้องยิ่งขึ้น